

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Державної служби
статистики**

05 червня 2026 року № 170

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"ВИКОРИСТАННЯ ДОБРИВ І ПЕСТИЦИДІВ ПІД УРОЖАЙ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР"**

Київ –2026

Державна служба статистики України

Відповідальний за підготовку – директор департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища апарату Державної служби статистики України Олег Прокопенко.

Методологічні положення державного статистичного спостереження "Використання добрив і пестицидів під урожай сільськогосподарських культур" (далі – Методологічні положення) містять опис основних положень, правил і методів проведення цього статистичного спостереження.

Ці Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших користувачів офіційної державної статистичної інформації.

Методологічні положення підготували фахівці департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища апарату Державної служби статистики України.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протокол від 24 квітня 2026 року № КПУМ/8-26).

Держстат

вул. Шота Руставелі 3, Київ, 01601

<http://stat.gov.ua>

телефон: (044) 287-24-22

адреса електронної пошти: office@stat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Вступ.....	5
II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються	6
III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження.....	9
IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження.....	9
V. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається....	10
VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження.....	12
VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних даних статистичного спостереження.....	13
VIII. Поширення результатів статистичного спостереження.....	14
IX. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження.....	15
X. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах особливого періоду та/або надзвичайного стану.....	16
Додатки:	
Додаток 1. Показники, що поширюються за результатами статистичного спостереження	18
Додаток 2. Опис інформації у формі державного статистичного спостереження № 9-сг (річна) "Звіт про використання добрив і пестицидів".....	20
Додаток 3. Набори даних/метаданих, що передаються Євростату відповідно до предметних областей Збірника статистичних вимог.....	22
Список використаних джерел.....	23

Скорочення та умовні позначення

ДСС, статистичне спостереження	– державне статистичне спостереження;
Євростат	– Статистична служба Європейського Союзу;
ЄС	– Європейський Союз;
КАТОТТГ	– Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності;
KICE	– Класифікація інституційних секторів економіки України;
МОВЕД	– місцева одиниця за видом економічної діяльності;
ПК ОПФ	– Перелік кодів організаційно-правових форм для статистичних цілей;
статистична інформація	– офіційна державна статистична інформація;
<i>T</i>	– рік, у якому формується сукупність одиниць державного статистичного спостереження.

I. Вступ

1. Метою проведення ДСС "Використання добрив і пестицидів під урожай сільськогосподарських культур" є формування інформації про обсяги використаних підприємствами добрив та інших агрохімікатів, пестицидів під урожай сільськогосподарських культур, площі, на яких вони були застосовані, динаміку цих показників для інформаційного забезпечення аналізу антропогенного навантаження на ґрунти.

Користувачами даних ДСС можуть бути державні органи та органи місцевого самоврядування, науковці та дослідники, медіа (засоби масової інформації), міжнародні організації, підприємства (організації), фізичні особи.

2. Ці Методологічні положення враховують норми, визначені Регламентом Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2022/2379 від 23 листопада 2022 року щодо статистики сільськогосподарських витрат та продукції [21], Імплементативним регламентом Комісії (ЄС) 2023/1537 від 25 липня 2023 року, що встановлює правила застосування Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2022/2379 щодо статистики використання засобів захисту рослин, яка має бути передана за 2026 звітний рік протягом перехідного режиму 2025–2027 років, і щодо статистики обігу засобів захисту рослин [22] та Імплементативним регламентом Комісії (ЄС) 2024/2212 від 3 вересня 2024 року, що встановлює правила застосування Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2022/2379 щодо статистики поживних речовин [23].

3. ДСС проводиться відповідно до статті 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1] та відповідає зобов'язанням України щодо імплементації статті 355 Глави 5 "Статистика" розділу V Угоди про асоціацію з ЄС у частині питань щодо надання вчасних та надійних даних, які можна порівняти на міжнародному рівні.

4. ДСС проводиться з річною періодичністю.

5. Для цілей Методологічних положень терміни вживаються у значеннях, наведених у статтях 1, 8, 9, 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1], статті 1 Закону України "Про пестициди і агрохімікати" [5], а також застосовуються терміни з урахуванням наведених у пунктах 5, 9, 11–16, 20, 33, 42, 44, 60, 67, 73, 75 Глосарія до плану статистичного спостереження [6], у пунктах A006, A020, B049, B055, D022, 3008, 3015, I004, I018, K031, M001, O027, P006, P008, P009, P011, P061, P078, P100, R005, R014, R015, R018, S006, S037, S046, S048, F003 Глосарія термінів національної моделі діяльності органів державної статистики [7], розділі I Методологічних положень державного статистичного спостереження "Реєстр респондентів статистичних спостережень" [11], ДСТУ 4884:2007 Добрива органічні та органо-мінеральні. Терміни та визначення понять, ДСТУ 3180-95 Пестициди. Терміни та визначення.

II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються

1. Застосування мінеральних і органічних добрив, пестицидів, вапна та інших вапнякових матеріалів, гіпсу та інших гіпсовмісних матеріалів дозволяє регулювати ріст і розвиток рослин на різних етапах, пришвидшувати або уповільнювати дозрівання, захищати рослини від шкідників, хвороб і бур'янів, поліпшувати родючість ґрунту, а також сприяє підвищенню кількості та якості сільськогосподарської продукції.

2. Явищем, яке досліджується в цьому спостереженні, є застосування підприємствами мінеральних і органічних добрив, пестицидів, вапна та інших вапнякових матеріалів, гіпсу та інших гіпсовмісних матеріалів при вирощуванні сільськогосподарських культур.

Для відстеження цих процесів у межах ДСС формуються такі показники:

1) кількість унесених добрив (у тисячах тонн) (показник характеризує сумарну масу мінеральних добрив у перерахунку на діючу речовину й органічних добрив у фізичній масі, які були використані під вирощені сільськогосподарські культури та багаторічні насадження врожаю звітного року, незалежно від часу їх застосування: під пари і зяб, посів озимих культур восени попереднього року, а також перед сівбою, під час сівби (уключаючи посіви озимих і ярих сільськогосподарських культур, які загинули в зимовий та літній періоди та не пересівались іншими культурами) та у вигляді підживлення у звітному році) (далі – незалежно від часу їх застосування);

2) кількість унесених пестицидів (у кілограмах) (показник характеризує сумарну масу пестицидів у перерахунку на діючу речовину, які були використані під вирощені сільськогосподарські культури та багаторічні насадження врожаю звітного року, незалежно від часу їх застосування);

3) кількість унесених добрив на один гектар площі, на якій вони застосовані (у кілограмах) (показник характеризує середню масу застосованих добрив на одиницю площі, який обчислено як співвідношення сумарної кількості використаних під певну сільськогосподарську культуру мінеральних добрив у перерахунку на діючу речовину, органічних добрив у фізичній масі до площі цієї культури, на якій вони застосовані);

4) кількість унесених пестицидів на один гектар площі, на якій вони застосовані (у кілограмах) (показник характеризує середню масу застосованих пестицидів на одиницю площі, який обчислено як співвідношення сумарної кількості застосованих під певну сільськогосподарську культуру пестицидів у перерахунку на діючу речовину до площі цієї культури, на якій вони застосовані);

5) кількість унесених речовин для підвищення родючості ґрунтів (у тисячах тонн) (показник характеризує сумарну фізичну масу вапна та інших вапнякових матеріалів, гіпсу та інших гіпсовмісних матеріалів, які були застосовані у звітному році для підвищення родючості кислих і засолених (солонцевих і солончакових) ґрунтів);

6) площа, на якій застосовані речовини для підвищення родючості ґрунтів (у тисячах гектарів) (показник характеризує сумарну площу, на якій у звітному році для підвищення родючості кислих ґрунтів було застосовано вапно та інші вапнякові матеріали, а для підвищення родючості засолених ґрунтів (солонцевих і солончакових) – гіпс та інші гіпсовмісні матеріали);

7) площа, на якій застосовано біологічні засоби захисту рослин (у гектарах) (показник характеризує сумарну площу під усіма сільськогосподарськими культурами, на якій були застосовані біологічні засоби захисту рослин (хижаки та паразити щодо комах (наприклад, жужелиці, сонечка, бабки), віруси та мікроорганізми, а також звірі та птахи, які поїдають комах) під урожай звітнього року);

8) площа сільськогосподарських культур, на якій застосовано добрива (у тисячах гектарів) (показник характеризує загальну фізичну площу сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень під урожай звітнього року, на якій було застосовано мінеральні та органічні добрива, незалежно від часу їх застосування);

9) площа сільськогосподарських культур, на якій застосовано пестициди (у тисячах гектарів) (показник характеризує загальну фізичну площу сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень під урожай звітнього року, на якій було застосовано пестициди, незалежно від часу їх застосування).

3. Показники ДСС, наведені в пункті 2 цього розділу, формуються в таких розрізах:

1) показники, наведені в підпунктах 1–4, 8–9, формуються за такими видами сільськогосподарських культур:

пшениця, кукурудза, решта зернових і зернобобових культур, соя, ріпак озимий та кольза (ріпак ярий), соняшник, буряк цукровий (фабричний, маточний та на насіння), решта технічних культур, коренеплоди та бульби їстівні з високим вмістом крохмалю та інуліну, культури овочеві відкритого ґрунту (включаючи маточні та на насіння), культури овочеві закритого ґрунту, культури баштанні продовольчі (включаючи на насіння), культури кормові (включаючи маточні та на насіння), сіножаті, пасовища культивовані, культури багаторічні (плодові та ягідні, горіхи, виноград, хміль та інші багаторічні культури);

2) для показника, наведеного в підпункті 1:

мінеральні добрива: по Україні – у фізичній масі та в перерахунку на діючу речовину; усіх видів (у т. ч. азотні, фосфорні, калійні) та за видами засобів згідно з Переліком видів засобів захисту та підвищення врожайності сільськогосподарських культур для форми державного статистичного спостереження № 9-сг (річна) "Звіт про використання добрив і пестицидів" [17] (далі – Перелік [17]); за регіонами – у перерахунку на діючу речовину; усіх видів (у т. ч. азотні, фосфорні, калійні);

органічні добрива: по Україні, за регіонами – у фізичній масі; усіх видів, у т. ч. гній тварин сільськогосподарських, послід птиці свійської, мул і сапропель, торф та його субстрати, інші види органічних добрив;

3) для показника, наведеного в підпункті 2:

по Україні – у перерахунку на діючу речовину; усіх видів (у т. ч. фунгіциди та бактерициди, гербіциди, інсектициди та акарициди, регулятори росту рослин, інші засоби захисту рослин) та за діючими речовинами згідно з Переліком [17]; за регіонами – у перерахунку на діючу речовину; усіх видів (у т. ч. фунгіциди та бактерициди, гербіциди, інсектициди та акарициди, регулятори росту рослин, інші засоби захисту рослин);

4) для показника, наведеного в підпункті 3:

по Україні, за регіонами – мінеральні добрива всіх видів у перерахунку на діючу речовину, органічні добрива всіх видів у фізичній масі;

5) для показника, наведеного в підпункті 4:

по Україні, за регіонами – пестициди всіх видів у перерахунку на діючу речовину;

6) для показника, наведеного в підпункті 5:

по Україні, за регіонами – за видами речовин (вапно та інші вапнякові матеріали, гіпс та інші гіпсовмісні матеріали) у фізичній масі;

7) для показника, наведеного в підпункті 6:

по Україні, за регіонами – за видами речовин (вапно та інші вапнякові матеріали, гіпс та інші гіпсовмісні матеріали);

8) для показника, наведеного в підпункті 8:

по Україні, за регіонами – за видами добрив (мінеральні, органічні).

4. Кількість унесених мінеральних добрив певного виду в перерахунку на діючу речовину визначається за вмістом у його складі хімічної речовини, яка необхідна для життя та росту рослини; кількість унесених пестицидів певного виду в перерахунку на діючу речовину – за вмістом у його складі діючого хімічного елемента та його сполук.

Кількість унесених мінеральних добрив та пестицидів у перерахунку на діючу речовину визначається як добуток фізичної маси застосованих мінеральних добрив та пестицидів і вмісту в них діючих речовин. Вміст діючої речовини певного засобу, який використовується для розрахунку кількості мінеральних добрив та пестицидів у діючій речовині, наведено в Переліку [17].

5. Статистична інформація, яка отримується за результатами статистичного спостереження, формується для поширення за місцезнаходженням сільськогосподарських угідь.

6. Формування показників за територіальною ознакою здійснюється із використанням КАТОТТГ [9].

7. Показники, що поширюються за результатами статистичного спостереження, та їх розрізи (деталізація) наведені в додатку 1 до цих Методологічних положень.

III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження

1. Об'єктом статистичного спостереження (цільовою сукупністю) є суб'єкти господарювання, які займаються вирощуванням сільськогосподарських культур, що відповідає видам економічної діяльності, які згідно із КВЕД [15] належать до груп 01.1–01.3 секції А.

ДСС не поширюється на домогосподарства (одиниці сектору S.14 "Домашні господарства" відповідно до КІСЕ [8]).

2. Для проведення ДСС використовується комбінація статистичних методів, а саме: проведення обстеження безпосередньо одиниць статистичного спостереження із використанням методу несущільного вивчення сукупностей шляхом відбору за визначеними критеріями та інформація інших ДСС.

3. Одиницею ДСС є юридична особа, відокремлений підрозділ юридичної особи.

IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження

Джерелами інформації ДСС є:

інформація від респондентів за формою № 9-сг (річна) "Звіт про використання добрив і пестицидів" (далі – форма № 9-сг (річна)), опис показників і розрізів якої наведено в додатку 2 до цих Методологічних положень, що отримується не пізніше 10 січня року, наступного за звітним, в електронній формі [19].

Показники форми вміщують агреговані дані за звітний рік у цілому по юридичній особі, уключаючи дані її філій, представництв, відділень та інших відокремлених підрозділів (далі – відокремлені підрозділи), що здійснюють діяльність з вирощування сільськогосподарських культур на території одного з нею району, якщо такі відокремлені підрозділи відповідно до порядку та критеріїв формування статистичних переліків, зазначених у розділі V цих Методологічних положень, не включені до сукупності одиниць, що вивчається.

Показники відокремлених підрозділів юридичної особи, які включені до сукупності одиниць, що вивчається, уміщують агреговані дані за звітний рік по цих відокремлених підрозділах (уключаючи дані їх структурних підрозділів) у цілому по району, на території якого здійснюється така діяльність.

Якщо юридична особа чи відокремлений підрозділ юридичної особи, які включені до сукупності одиниць, що вивчається, здійснюють діяльність з вирощування сільськогосподарських культур у межах одного району, то їх місцезнаходження визначається за адресою будівель сільськогосподарського призначення або за адресою місця, з якого здійснюють управління такою діяльністю, яка має поштовий індекс, вулицю та номер будинку.

Якщо юридичні особи чи відокремлені підрозділи юридичних осіб, які включені до сукупності одиниць, що вивчається, здійснюють діяльність із вирощування сільськогосподарських культур у різних районах, то показники форми характеризують дані, агреговані за кожним із цих районів;

інформація ДСС "Площі, валові збори та урожайність сільськогосподарських культур" за формами № 29-сг (річна) "Звіт про площі та валові збори сільськогосподарських культур, плодів, ягід і винограду" (далі – форма № 29-сг (річна)) та № 4-сг (річна) "Звіт про посівні площі сільськогосподарських культур" (далі – форма № 4-сг (річна)), яка використовується для формування статистичних переліків і отримується в другій декаді листопада року *T* в електронній формі.

V. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається

1. Для отримання інформації безпосередньо від респондента на державному рівні щорічно у грудні року *T* відбувається формування генеральної сукупності, сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається, та сукупності респондентів ДСС.

2. Генеральною сукупністю для формування сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається за формою № 9-сг (річна), є сукупність одиниць, що вивчається за формою № 29-сг (річна).

Критерії формування сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається за формою № 29-сг (річна), визначені Методологічними положеннями державного статистичного спостереження "Площі, валові збори та урожайність сільськогосподарських культур" [10].

3. Сукупність одиниць, що вивчається за формою № 9-сг (річна), включає одиниці, які відповідають таким критеріям:

1) тип статистичної одиниці: МОВЕД;

2) інституційний сектор економіки відповідно до KICE [8] підприємства, частиною якого є МОВЕД: S.11 "Нефінансові корпорації";

3) організаційно-правова форма за такими кодами ПК ОПФ [18] підприємства, частиною якого є МОВЕД: 110–190, 193, 230–270, 310–370, 510, 520, 590, 610;

4) види економічної діяльності згідно із КВЕД [15] належать до груп 01.1–01.6 секції А – за наявності у власності та/або користуванні 200 гектарів сільськогосподарських угідь і більше та/або більше 5 гектарів посівних площ під овочами відкритого та/або закритого ґрунту, баштаними культурами та/або більше 10 гектарів багаторічних насаджень; для одиниць, середня кількість працівників у яких менше 10 осіб, – за наявності у власності та/або користуванні 1000 гектарів сільськогосподарських угідь і більше та/або більше 5 гектарів посівних площ під овочами відкритого та/або закритого ґрунту та/або більше 10 гектарів багаторічних насаджень;

5) територіальне охоплення: усі регіони, крім м. Києва.

4. Під час формування сукупності одиниць, що вивчається, використовується така додаткова інформація.

До сукупності одиниць, що вивчається за формою № 9-сг (річна) на рік $T+1$, не включаються одиниці, щодо яких упродовж років $T-1$ і T не було отримано звіти, зокрема із причин, пов'язаних з відсутністю здійснення господарської діяльності (одиниця реорганізована/у стадії реорганізації або передала виробничі фактори іншій одиниці, а також якщо за одиницю звітував інший респондент).

Інформація про респондентів, які подали звіти за власною ініціативою, накопичується й використовується під час формування сукупності одиниць ДСС, що вивчається, у наступному звітному періоді.

5. Сукупність одиниць, що вивчається за формою № 9-сг (річна), сформована відповідно до пунктів 3 і 4 розділу V цих Методологічних положень, має забезпечувати не менше 85 % площі сільськогосподарських угідь, що перебуває у власності та/або користуванні підприємств в Україні в цілому станом на 01 червня року T (за даними форми № 4-сг (річна)).

Якщо встановлена межа у 85 % не досягнута, то для одиниць, які мають у власності та/або користуванні площу менше встановлених критеріїв, проводиться ранжування за розміром площі (від більшого до меншого) та до

сукупності включаються одиниці з найбільшою площею сільськогосподарських угідь.

6. На основі сукупності одиниць, що вивчається, формується сукупність респондентів за формою № 9-сг (річна), до якої включаються юридичні особи та відокремлені підрозділи юридичних осіб, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць ДСС. Очікується, що рівень відповідей респондентів становитиме 95 %.

7. Унесення змін до статистичних переліків за формою № 9-сг (річна) не здійснюється.

VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження

1. Обробка даних ДСС складається з опрацювання даних, що надійшли від респондентів.

2. Дані, що надійшли від респондентів, після введення/завантаження до електронного середовища проходять відповідні стандартні процедури: перевірку ідентифікації респондента, контроль повноти введення даних; арифметичні та логічні контролю первинних даних; перевірку правильності співвідношення окремих значень показників; виявлення алогічних відповідей шляхом порівняння значень показників.

Контролі даних ДСС здійснюються на мікро- та макрорівнях. У разі виявлення неузгодженостей може здійснюватися зв'язок з респондентами, а в разі виявлення помилок – відповідне коригування інформації.

Для забезпечення якості даних, які отримуються шляхом збору безпосередньо від респондентів, аналізується рівень надання звітів респондентами, залученими до ДСС, і причини їх ненадання або відсутності в них даних.

У разі невідповідей по підприємствах, які включені до сукупності одиниць, що вивчається за формою № 9-сг (річна), методи, що дозволяють компенсувати відсутні дані, застосовуються тільки у випадках, опис яких наведений у розділі X цих Методологічних положень.

3. Формування показників за результатами ДСС, наведених у підпунктах 1, 2, 5–9 пункту 2 розділу II цих Методологічних положень, відбувається методом арифметичного підсумовування даних, отриманих за результатами обстеження сукупності одиниць, що вивчається за формою № 9-сг (річна).

На основі агрегованих за результатами ДСС даних розраховуються показники, наведені в підпунктах 3, 4 пункту 2 розділу II цих Методологічних положень.

Для формування показників за результатами ДСС (у тому числі для порівняльного аналізу) застосовуються метод арифметичного підсумовування

абсолютних величин, метод обчислення відносних величин динаміки, структури та інтенсивності (як співвідношення порівнюваних абсолютних величин у відсотках), а також метод розподілу абсолютних величин за категоріями.

4. При формуванні інформації застосовуються такі методи контролю якості результатів ДСС: аналіз даних у часі (динаміка показника за останні 3–5 років); аналіз даних у просторі (по регіонах); аналіз взаємозв'язку даних ДСС щодо розмірів площ сільськогосподарських культур, на якій застосовано добрива, та розмірів площ сільськогосподарських культур, на якій застосовано пестициди, за певною сільськогосподарською культурою з даними щодо зібраних площ за цією ж культурою за формою № 29-сг (річна); методи аналізу агрегатів та розподілу даних (виявлення й аналіз сумнівних агрегатів і одиниць, показники яких значно відрізняються від розподілу основної частини даних, наприклад, порівняння кількості унесених добрив/пестицидів на один гектар площі, на якій вони застосовані, під певною сільськогосподарською культурою в регіоні до середнього рівня цього показника по країні).

VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних даних статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється згідно з міжнародними вимогами до правил конфіденційності даних відповідно до глави V Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 223/2009 від 11 березня 2009 року про європейську статистику [24], а також згідно з вимогами статей 11, 25, 29, 30, 31, 32, 37 Закону України "Про офіційну статистику" [1], статей 18, 21 Закону України "Про інформацію" [4], статей 6, 7 Закону України "Про доступ до публічної інформації" [2], статей 5, 6, 7, 24 Закону України "Про захист персональних даних" [3].

Відповідно до пункту 5 підрозділу 2 розділу III та пункту 2 підрозділу 4 розділу IV Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності офіційної державної статистичної інформації [12] для проведення ДСС забезпечується статистична конфіденційність з урахуванням основних принципів і статистичних методів.

Для забезпечення встановлених законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності наданої ними інформації використання цієї інформації відбувається виключно у статистичних цілях.

2. Під час проведення ДСС реалізуються такі заходи щодо забезпечення статистичної конфіденційності:

надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам в агрегованому знеособленому вигляді;

нерозповсюдження статистичної інформації, яка була отримана під час проведення ДСС, якщо є загроза розкриття первинних даних;

захист і використання виключно у статистичних цілях інформації, що містить статистичні переліки.

3. Контроль ризику розкриття конфіденційних даних здійснюється для кожного з показників, що перелічені в розділі II цих Методологічних положень, за правилом порогового значення статистичного показника, згідно з яким значення є вразливим, якщо воно розраховано на базі занадто малої кількості статистичних одиниць (три та менше), та правилом домінанти, відповідно до якого значення є вразливим, якщо воно розраховано з перевагою однієї одиниці (80 і більше відсотків визначеного розміру/обсягу показника).

Для уникнення розкриття конфіденційних даних застосовуються методи блокування вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), уключаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

VIII. Поширення результатів статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про офіційну статистику" [1] статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється в агрегованому знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення статистичної конфіденційності поширенню не підлягає офіційна державна статистична інформація, яка містить дані, отримані від трьох і менше респондентів, або якщо частка одного з респондентів у такій інформації перевищує 80 відсотків, а також інформація, що містить статистичні переліки.

3. Відповідно до частини шостої статті 33 Закону України "Про офіційну статистику" [1] не підлягає поширенню та наданню за запитом інформація (включаючи наведену в додатку 3 до цих Методологічних положень), яка використовується для подальших розрахунків зведених статистичних даних з метою виробництва статистичної інформації.

4. Для забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами ДСС оприлюднюється на офіційних вебресурсах Держстату у відповідних статистичних продуктах.

Статистична інформація, отримана за результатами ДСС (включаючи переглянуту статистичну інформацію за попередні звітні роки (за потреби)), оприлюднюється не пізніше ніж через шість місяців після звітного року.

Терміни оприлюднення, показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, зазначаються у плані державних статистичних спостережень на відповідний рік.

5. Інформація за результатами ДСС також надається:

- 1) за запитами користувачів статистичної інформації в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;
- 2) за угодами щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;
- 3) міжнародним організаціям, а також для здійснення обміну такою інформацією зі статистичними службами іноземних держав відповідно до вимог законодавства України (включаючи інформацію, наведену в додатку 3 до цих Методологічних положень).

6. З метою оцінювання якості офіційної державної статистичної інформації за ознаками актуальності, точності і надійності, своєчасності і пунктуальності, узгодженості і порівнянності, а також доступності і ясності формується та оприлюднюється на офіційних вебресурсах Держстату стандартний звіт з якості ДСС "Використання добрив і пестицидів під урожай сільськогосподарських культур".

ІХ. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження

1. Для цього ДСС передбачається запланований спеціальний перегляд статистичної інформації, який здійснюється в разі зміни його методології та/або класифікацій (переліків), які використовуються для формування показників ДСС, у терміни, зазначені у плані ДСС на відповідний рік.

2. Спеціальному перегляду підлягає статистична інформація за всіма показниками ДСС, зазначеними в пункті 2 розділу II цих Методологічних положень, у цілому по країні та за регіонами.

Спеціальному перегляду підлягають дані із застосуванням макрометоду, оснований на перерахунку агрегованих даних з використанням тенденцій, що склалися.

Спеціальний перегляд здійснюється за максимально можливий період проведення ДСС, але не менше як за п'ять останніх років.

3. Про спеціальний перегляд користувачі статистичної інформації інформуються не пізніше як за пів року шляхом оприлюднення на офіційних вебресурсах Держстату відповідного оголошення щодо підготовки відповідних заходів, визначення довжини періоду перегляду та деталізації перегляду.

4. Також у разі непередбачуваних подій та помилок, уключаючи уточнення даних респондентами, які можуть значно (від 5 %) вплинути на оприлюднену статистичну інформацію за цим ДСС, може здійснюватися незапланований перегляд статистичної інформації.

Незапланований перегляд здійснюється по показниках, у яких були допущені помилки, та проводиться за період, у якому були виявлені помилки.

Про незапланований перегляд користувачів статистичної інформації повідомляють, як тільки виникає потреба в ньому, шляхом оприлюднення на офіційних вебресурсах Держстату відповідного повідомлення.

5. Переглянута інформація (з відповідними поясненнями) оприлюднюється на офіційних вебресурсах Держстату разом із черговим поширенням відповідної статистичної інформації за підсумками ДСС згідно з календарем оприлюднення інформації.

Х. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах особливого періоду та/або надзвичайного стану

1. Проведення ДСС в умовах особливого періоду та/або надзвичайного стану здійснюється з урахуванням статті 16а Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 223/2009 від 11 березня 2009 року про європейську статистику [24].

В умовах особливого періоду та/або надзвичайного стану може виникнути ймовірність неотримання органами державної статистики статистичної звітності та/або адміністративних даних, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, у повному обсязі з усіх джерел.

2. У разі повної або часткової відсутності даних з усіх джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, а також альтернативних, може не бути можливості здійснити оцінку показників, наведених у розділі II цих Методологічних положень.

У разі отримання даних у неповному обсязі (менше, ніж очікуваний рівень відповідей респондентів, наведений у пункті 6 розділу V цих Методологічних положень) та/або відсутності даних хоча б за одним із джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, здійснюються оцінки статистичних показників (з урахуванням Методологічних основ здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних в умовах особливого періоду та/або надзвичайного стану [13]):

кількість унесених добрив;

кількість унесених пестицидів;

площа сільськогосподарських культур, на якій застосовано добрива;

площа сільськогосподарських культур, на якій застосовано пестициди.

3. Для здійснення оцінок може використовуватися інформація з відкритих джерел і адміністративних даних (щодо площ сільськогосподарських культур тощо), які можуть бути альтернативними джерелами для оцінки статистичних показників, зазначених у цьому розділі Методологічних положень.

4. Оцінки вищезазначених показників здійснюються по Україні за переліком сільськогосподарських культур, передбачених у формі № 9-сг (річна), та в розрізі:

кількість унесених добрив: для мінеральних – у перерахунку на діючу речовину; усіх видів, у т. ч. азотні, фосфорні, калійні; для органічних – у фізичній масі; всіх видів, у т. ч. гній тварин сільськогосподарських, послід

птиці свійської, мул і сапропель, торф та його субстрати, інші види органічних добрив;

кількість унесених пестицидів – у перерахунку на діючу речовину; всіх видів, у т. ч. числі фунгіциди та бактерициди, гербіциди, інсектициди й акарициди, регулятори росту рослин, інші засоби захисту рослин;

площа сільськогосподарських культур, на якій застосовано добрива; площа сільськогосподарських культур, на якій застосовано пестициди, – за всіма видами мінеральних, органічних добрив і пестицидів.

За цим ДСС оцінки статистичних показників, зазначених у цьому розділі Методологічних положень, здійснюються шляхом застосування:

на мікрорівні – статистичних методів, що дозволяють компенсувати відсутню інформацію (зокрема, методів умовного заміщення (імпутації значення відповідного показника з використанням взаємопов'язаних показників, заповнення середнім (моду, медіаною) та екстраполяції з урахуванням тенденцій, що склались);

на макрорівні – методів коригування агрегованої інформації (з урахуванням інформації, отриманої з альтернативних джерел).

5. Строки виконання окремих процесів статистичного виробництва повинні визначатися з урахуванням часу, необхідного органам державної статистики для здійснення оцінок статистичних показників.

6. При поширенні статистичної інформації щодо статистичних показників, зазначених у цьому розділі Методологічних положень, наводиться інформація щодо особливостей їх формування (повноти охоплення явища тощо) в умовах особливого періоду та/або надзвичайного стану та можливості їх перегляду (з урахуванням Методологічних положень щодо перегляду офіційної державної статистичної інформації [14]).

7. Беручи до уваги особливості проведення ДСС в умовах особливого періоду та/або надзвичайного стану, офіційна державна статистична інформація може не поширюватися за умов, якщо неможливо забезпечити її відповідну якість або вона втратила актуальність, а також є ймовірність здійснення прямої або непрямої ідентифікації респондента або його діяльності.

Про зазначене користувачам повідомляють додатково шляхом розміщення відповідного оголошення на офіційних вебресурсах Держстату, надання усних чи письмових роз'яснень, наведення пояснень (приміток) у статистичних продуктах тощо.

Директор департаменту
статистики сільського господарства
та навколишнього середовища
апарату Держстату

Олег ПРОКОПЕНКО

Додаток 1
до Методологічних положень
(пункт 7 розділу II)

**Показники, що поширюються за результатами статистичного
спостереження**

Найменування показника	Періодичність	Розпорядник	Територіальний розріз	Інші розрізи
1	2	3	4	5
Кількість унесених добрив	Річна	Держстат	Україна	Мінеральні добрива (у фізичній масі та в перерахунку на діючу речовину): усіх видів (у т. ч. азотні, фосфорні, калійні) та за видами засобів; за видами сільськогосподарських культур. Органічні добрива (у фізичній масі): усіх видів, у т. ч. гній тварин сільськогосподарських, послід птиці свійської, мул і сапропель, торф та його субстрати, інші види органічних добрив; за видами сільськогосподарських культур
			Регіони	Мінеральні добрива (у перерахунку на діючу речовину): усіх видів (у т. ч. азотні, фосфорні, калійні); за видами сільськогосподарських культур. Органічні добрива (у фізичній масі): усіх видів, у т. ч. гній тварин сільськогосподарських, послід птиці свійської, мул і сапропель, торф та його субстрати, інші види органічних добрив; за видами сільськогосподарських культур
Кількість унесених пестицидів	Річна	Держстат	Україна	Пестициди всіх видів, у т. ч. фунгіциди та бактерициди, гербіциди, інсектициди та акарициди, регулятори росту рослин, інші засоби захисту рослин (у перерахунку на діючу речовину); за діючими речовинами; за видами сільськогосподарських культур
			Регіони	Пестициди всіх видів, у т. ч. фунгіциди та бактерициди, гербіциди, інсектициди та акарициди, регулятори росту рослин, інші засоби захисту рослин (у перерахунку на діючу речовину); за видами сільськогосподарських культур

Продовження додатка 1

1	2	3	4	5
Кількість унесених добрив на один гектар площі, на якій вони застосовані	Річна	Держстат	Україна, регіони	Мінеральні добрива всіх видів у перерахунку на діючу речовину; за видами сільськогосподарських культур. Органічні добрива всіх видів у фізичній масі; за видами сільськогосподарських культур
Кількість унесених пестицидів на один гектар площі, на якій вони застосовані	Річна	Держстат	Україна, регіони	Пестициди всіх видів у перерахунку на діючу речовину; за видами сільськогосподарських культур
Кількість унесених речовин для підвищення родючості ґрунтів	Річна	Держстат	Україна, регіони	За видами речовин (вапно та інші вапнякові матеріали; гіпс та інші гіпсовмісні матеріали) у фізичній масі
Площа, на якій застосовані речовини для підвищення родючості ґрунтів	Річна	Держстат	Україна, регіони	За видами речовин (вапно та інші вапнякові матеріали; гіпс та інші гіпсовмісні матеріали)
Площа, на якій застосовано біологічні засоби захисту рослин	Річна	Держстат	Україна, регіони	—
Площа сільськогосподарських культур, на якій застосовано добрива	Річна	Держстат	Україна, регіони	За видами добрив (мінеральні, органічні); за видами сільськогосподарських культур
Площа сільськогосподарських культур, на якій застосовано пестициди	Річна	Держстат	Україна, регіони	За видами сільськогосподарських культур

Додаток 2
до Методологічних положень
(підпункт 1 пункту 1 розділу IV)

**Опис інформації у формі державного статистичного спостереження
№ 9-сг (річна) "Звіт про використання добрив і пестицидів"**

№ з/п	Найменування показника	Періодичність	Розріз
1	2	3	4
1.	Площа, на якій застосовано мінеральні добрива	Річна	За видами сільськогосподарських культур: пшениця, кукурудза, решта зернових і зернобобових культур, соя, ріпак озимий та кольза (ріпак ярий), соняшник, буряк цукровий (фабричний, маточний та на насіння), решта технічних культур, коренеплоди та бульби їстівні з високим вмістом крохмалю та інуліну, культури овочеві відкритого ґрунту (включаючи маточні та на насіння), культури овочеві закритого ґрунту, культури баштанні продовольчі (включаючи на насіння), культури кормові (включаючи маточні та на насіння), сіножаті, пасовища культивовані, культури багаторічні (плодові та ягідні, горіхи, виноград, хміль та інші багаторічні культури)
2.	Площа, на якій застосовано органічні добрива	Річна	
3.	Площа, на якій застосовано пестициди	Річна	
4.	Площа, на якій застосовано біологічні засоби захисту рослин	Річна	—
5.	Площа, на якій застосовано засоби	Річна	За видами засобу (матеріалу): вапно та інші вапнякові матеріали; гіпс та інші гіпсовмісні матеріали
6.	Кількість застосованих засобів	Річна	За видами засобів захисту та підвищення врожайності сільськогосподарських культур згідно з Переліком [17] (код та назва виду засобу (мінеральних добрив, органічних добрив, пестицидів); за видами сільськогосподарських культур: пшениця, кукурудза, решта зернових і зернобобових культур, соя, ріпак озимий та кольза (ріпак ярий), соняшник, буряк цукровий (фабричний, маточний та на насіння), решта технічних культур, коренеплоди та бульби їстівні з високим вмістом крохмалю та інуліну, культури овочеві відкритого ґрунту (включаючи маточні та на насіння), культури овочеві

Продовження додатка 2

1	2	3	4
			закритого ґрунту, культури баштанні продовольчі (включаючи на насіння), культури кормові (включаючи маточні та на насіння), сіножаті, пасовища культивовані, культури багаторічні (плодові та ягідні, горіхи, виноград, хміль та інші багаторічні культури); за видами засобу (матеріалу): вапно та інші вапнякові матеріали; гіпс та інші гіпсовмісні матеріали
7.	Інформація щодо відсутності даних	Річна	За видами причин відсутності даних: не здійснюється вид економічної діяльності, який спостерігається; одиниця припинена або перебуває в стадії припинення; тимчасово призупинено економічну діяльність через економічні чинники/карантинні обмеження; проведено чи проводиться реорганізація або передано виробничі фактори іншій одиниці; відсутнє явище, яке спостерігається

Додаток 3
до Методологічних положень
(пункт 3, підпункт 3 пункту 5
розділу VIII)

**Набори даних/метаданих, що передаються до Євростату
відповідно до предметних областей Збірника статистичних вимог**

Набори даних/метаданих	Предметна область	Джерела для формування наборів даних і метаданих (код ДСС, адміністративні дані)	Термін передачі	Період, за який сформовано набори даних/метаданих
NUT_INF_A (набір даних)	3.1.5. Агроекологічні індикатори	Статистичні дані ДСС: 2.03.07.04	Листопад	2026

Список використаних джерел

1. Закон України "Про офіційну статистику" від 16 серпня 2022 року № 2524-IX.
URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
2. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13 січня 2011 року № 2939-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
3. Закон України "Про захист персональних даних" від 01 червня 2010 року № 2297-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2297-17#Text>
4. Закон України "Про інформацію" від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII.
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
5. Закон України "Про пестициди і агрохімікати" від 02 березня 1995 року № 86/95-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86/95-вр#Text>
6. Глосарій до плану статистичного спостереження, затверджений наказом Держкомстату від 29 грудня 2009 року № 498.
URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/glos.htm
7. Глосарій термінів національної моделі діяльності органів державної статистики, затверджений наказом Держстату від 15 грудня 2025 року № 227.
URL: https://stat.gov.ua/sites/default/files/2025-12/227_2025.pdf
8. Класифікація інституційних секторів економіки України, затверджена наказом Держстату від 03 грудня 2014 року № 378.
URL: https://stat.gov.ua/sites/default/files/2025-11/kise_2014.pdf
9. Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затверджений наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 26 листопада 2020 року № 290 (в редакції наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 19 січня 2024 року № 48).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/v0290914-20>
10. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Площі, валові збори та урожайність сільськогосподарських культур", затверджені наказом Держстату від 17 червня 2026 року № 154.
URL: https://stat.gov.ua/sites/default/files/2026-06/154_2026.pdf

11. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Реєстр респондентів статистичних спостережень", затверджені наказом Держстату від 30 листопада 2021 року № 298 (у редакції наказу Держстату від 16 серпня 2024 року № 207).

URL: <https://stat.gov.ua/uk/page-contents/nakaz-vid-16082024-no207>

12. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності офіційної державної статистичної інформації, затверджені наказом Держстату від 30 грудня 2022 року № 434, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 квітня 2023 року за № 573/39629.

URL: <https://stat.gov.ua/uk/page-contents/nakaz-vid-30122022-no434>

13. Методологічні основи здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних в умовах особливого періоду та/або надзвичайного стану, затверджені наказом Держстату від 14 квітня 2014 року № 95 (у редакції наказу Держстату від 30 липня 2025 року № 130).

URL: <https://stat.gov.ua/uk/page-contents/nakaz-vid-30072025-no130>

14. Методологічні положення щодо перегляду офіційної державної статистичної інформації, затверджені наказом Держстату від 25 серпня 2021 року № 220.

URL: <https://stat.gov.ua/uk/page-contents/nakaz-vid-25082021-no-220>

15. Національний класифікатор України ДК 009:2010 "Класифікація видів економічної діяльності", затверджена наказом Держспоживстандарту України від 11 жовтня 2010 року № 457.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>

16. Номенклатура продукції сільського господарства (НПСГ), затверджена наказом Держстату від 30 грудня 2020 року № 366.

URL: <https://stat.gov.ua/uk/page-contents/nomenklatura-produktsiyi-silskoho-hospodarstva-npsh>

17. Перелік видів засобів захисту та підвищення врожайності сільськогосподарських культур для форми державного статистичного спостереження № 9-сг (річна) "Звіт про використання добрив і пестицидів", затверджений Головою Держстату Вернером І. Є. 14 лютого 2018 року за № 17.4-12/1.

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/albom/albom_2024/2.03.07/perelik_9_sg_18.docx

18. Перелік кодів організаційно-правових форм для статистичних цілей (ПК ОПФ), затверджений наказом Держстату від 03 жовтня 2025 року № 176.

URL: <https://stat.gov.ua/uk/page-contents/nakaz-vid-03102025-no176>

19. Порядок подання електронної звітності до органів державної статистики, затверджений наказом Держкомстату від 12 січня 2011 року № 3, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 29 березня 2011 року за № 408/19146.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0408-11>

20. Збірник статистичних вимог (Statistical requirements compendium (2025)).

URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/w/ks-01-25-009>

21. Regulation (EU) 2022/2379 of the European Parliament and of the Council of 23 November 2022 on statistics on agricultural input and output, amending Commission Regulation (EC) No 617/2008 and repealing Regulations (EC) No 1165/2008, (EC) No 543/2009 and (EC) No 1185/2009 of the European Parliament and of the Council and Council Directive 96/16/EC.

URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R2379>

22. Commission Implementing Regulation (EU) 2023/1537 of 25 July 2023 laying down rules for the application of Regulation (EU) 2022/2379 of the European Parliament and of the Council as regards statistics on the use of plant protection products to be transmitted for the reference year 2026 during the transitional regime 2025-2027 and as regards statistics on plant protection products placed on the market.

URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R1537>

23. Commission Implementing Regulation (EU) 2024/2212 of 3 September 2024 laying down rules for the application of Regulation (EU) 2022/2379 of the European Parliament and of the Council as regards statistics on nutrients.

URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402212

24. Regulation (EC) № 223/2009 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2009 on European statistics and repealing Regulation (EC, Euratom) № 1101/2008 of the European Parliament and of the Council on the transmission of data subject to statistical confidentiality to the Statistical Office of the European Communities, Council Regulation (EC) № 322/97 on Community Statistics, and Council Decision 89/382/EEC, Euratom establishing a Committee on the Statistical Programmes of the European Communities.

URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2009/223/2024-12-26>.